

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту наказу Міністерства енергетики України
«Про затвердження Інструкції з визначення виходу летких речовин
вугільного пласта та нижніх меж вибуховості вугільного пилу»

1. Мета

Метою прийняття проєкту наказу Міністерства енергетики України «Про затвердження Інструкції з визначення виходу летких речовин вугільного пласта та нижніх меж вибуховості вугільного пилу» є вдосконалення нормативно-правової бази, спрямованої на створення системи заходів щодо безпечної діяльності під час проведення гірничих робіт, а також зниження ризиків виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру (вибух вугільного пилу) шляхом встановлення порядку проведення лабораторних досліджень та детального обчислення результатів випробувань, який дозволить визначити показники виходу летких речовин для кам'яного вугілля і нижні межі вибуховості вугільного пилу та небезпеку пласта вугілля за вибухами пилу.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Відповідно до статті 26 Гірничого закону України на гірничих підприємствах та гірничих об'єктах, де має місце виділення вибухових та отруйних газів і пилу, встановлюється відповідний газовий, пиловий або пилогазовий режим, забезпечується аерогазовий контроль, застосовуються спеціальні види захисту устаткування та технологічних процесів згідно з правилами безпеки.

Відповідно до пункту 13 глави 7 розділу VI Правил безпеки у вугільних шахтах, затверджених наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 22 березня 2010 року № 62 (далі – Правила безпеки) параметри способів і засобів пиловибухозахисту гірничих виробок повинні встановлюватися відповідно до нижніх меж вибуховості вугільного пилу, що відклався, та нормою осланцювання.

На сьогодні нормативно не врегульовано порядок проведення лабораторних досліджень та детального обчислення результатів випробувань, який дозволить визначити показники виходу летких речовин для кам'яного вугілля і нижні межі вибуховості вугільного пилу та небезпеку пласта вугілля за вибухами пилу.

Інструкція з визначення виходу летких речовин вугільного пласта та нижніх меж вибуховості вугільного пилу (далі - Інструкція) розроблена відповідно до Гірничого закону України, Правил безпеки та інших нормативно-правових актів, що діють на вугільних підприємствах.

Інструкція встановлює порядок визначення показників виходу летких речовин для лігнітів, бурого і кам'яного вугілля, антрацитів, горючих сланців тощо і нижніх меж вибуховості вугільного пилу та методику коригування норм осланцювання, що в свою чергу дозволить більш ефективно визначати заходи щодо попередження та локалізації вибухів вугільного пилу.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом наказу передбачено затвердження Інструкції, яка визначає порядок проведення лабораторних досліджень та детального обчислення результатів випробувань, який дозволить визначити показники виходу летких речовин і нижні межі вибуховості вугільного пилу та безпеку пласта вугілля за вибухами пилу.

Положення проєкту наказу направлені на вдосконалення нормативно-правової бази, спрямованої на створення системи заходів щодо безпечної діяльності під час проведення гірничих робіт, а також зниження ризиків виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру (вибух вугільного пилу) шляхом встановлення порядку визначення показників виходу летких речовин і нижніх меж вибуховості вугільного пилу, що дозволить розробити ефективні заходи щодо попередження та локалізації вибухів вугільного пилу.

4. Правові аспекти

У цій сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

Гірничий закон України.

Правила безпеки у вугільних шахтах, затверджені наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 22 березня 2010 року № 62, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 17 квітня 2010 року за № 398/17693.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту наказу не потребуватиме фінансування із державного бюджету.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт наказу не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю та не надсилався на розгляд Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, оскільки він не стосується наукової та науково-технічної діяльності.

Крім того, реалізація наказу не матиме впливу на інтереси окремих верств (груп) населення, об'єднаних спільними інтересами.

Публічні консультації із заінтересованими сторонами стосовно проєкту наказу не проводилися.

7. Оцінка відповідності

У проєкті наказу відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, прав та свобод, гарантованих Конвенцією про

захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації, стосуються інших ризиків та обмежень, які можуть виникнути під час реалізації наказу.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна, громадська гендерно-правова та цифрова експертизи не проводились.

8. Прогноз результатів

Реалізація проекту наказу не матиме негативного впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави.

Прийняття проекту наказу дозволить встановити порядок визначення показників виходу летких речовин для вугілля і нижніх меж вибуховості вугільного пилу, норм осланцювання виробок для гірничих підприємств, що розробляють пологі і похилі метаноносні вугільні пласти при різних схемах провітрювання, а також підвищити рівень техногенної безпеки.

Міністр енергетики України

Герман ГАЛУЩЕНКО

«___» _____ 2022 року